

Erzsébet-szobor

Győrt?

Győr, június 7.

Egy volt vidéki újságíró, Sági János, érdekes ideát vet fel a budapesti Erzsébet királyné szobor-pályázat mostani eredménye alkalmával. Felhívásában azt mondja, hogy a felejthetetlen királyné emlékére oly rengeteg összeget áldozott a nemzeti kegyelet, hogy azt egy bármily impozáns emlékműre elkölteni lehetetlen.

Költsenek el a budapesti szoborra két millió koronát, akkor is megmarad még kerek egy millió korna, amelyből 20 vidéki város kaphatna még egy-egy 50 ezer koronás szobrot. E között a 20 város között bizonyosan ott lehetne Győr is.

A figyelemreméltó felhívás többek közt a következőket mondja:

A magyar nemzetnek Erzsébet királyné iránt érzett hódolata Budapestre tervezett szobra javára olyan nagy összeget, három milliót, hordott össze, amilyenre nemcsak nálunk nincs példa, de hatalmas, gazdag nemzeteknél is alig akadunk párára. Alig teremthetne a művészet olyan monumentális alkotást, amely el tudná nyelni az óriási összeget.

A szobor-bizottságnak nagy fejtörést okoz most, hogy az összegnek főlős részét milyen célra fordítsák. Garmadával teremnek a tervek, amelyekből megelégedetten láthatjuk, hogy a nagyaasszony emlékéhez fűződő intézményekre kívánják fordítani. Magyarországon élünk, mi sem természetesebb tehát, mint az, hogy ezeket az intézményeket imét a fővárosban akarják központosítani, vagyis azt a pénzt, amelyet minden kis faluskának, minden kis kunyhója is áldozatának tekint, ismét a főváros emelésére akarják költeni.

Sokat panasztolt, régi átka ennek az országnak, hogy benne teljesen elhanyagolják a vidéket. Minden áldozatot, minden befektetést, minden fényt, pompát, ipart, kereskedelmet, tudományos intézményeket, művészi alkotásokat csak Budapestre akarnak összehordani, mintha az ország csupán egyetlen városból állana, mintha a kultúra áldásaira csak egy város népe áhítoznék.

Tagadhatatlan, hogy a fővárosban állítandó szobornak tökéletesnek kell lenni, azon az adományok felosztásának, a begyűlt összeg redukálásának nem szabad meglátszani.

Mikor azonban tudjuk, hogy földleges pénz, minden körülmények között marad, mert éppen a művészi finomság érdekében kell maradni, akkor igenis joggal megkövetelhetjük, hogy a főlöselet-vidéki művészi célok javára fordítsák. (Nem lenne jobb esetleg humánus szanatorium, gyermekkórház, stb. célra? Szerk.) Hiszen olyanszegény Magyarországi vidéke modern művészi alkotásokban. Miért kelljen a vidéknek Budapestre zárandokolni, ha nagyjaink emléke előtt akarja lelkét a mindennapiasságból fölemelni? Hiszen a hazafias érzést az emlékeztető szoborművekkel fejlesztieni és ápolni kell az Alföld metropolisáiban, a Kárpátok alatt, Erdély bércei között, a négy folyam mentén és a Balaton vidékén is. Végre azt sem tagadhadjuk, hogy a művészi érzék fejlesztését nemcsak azok számára kell biztosítani, akik a művészi objektumokkal egyébként is bőven megáldott fővárosban laknak vagy akik néha napján oda fordulnak, egy-egy szép szobormű miatt ne gyönyörködhetnének a vidék emberének lelkét is: miért ne taníthatnák a vidéki nagy városba sűrűn bejáró falusi embert is azoknak a nagy cselekedeteknek megbecsülésére és követésére amelyet az ércebe öntött vagy márványba faragott szobor kifejez?

A vidéki társadalom tehát álljon talpra és erélyesen követelje, hogy a főlős pénzből husz vidéki városban is állítsanak szobrot. Annyi pénz van, hogy egy-egy város, így is ötven ezer koronás szobrot nyerhet, tehát abszolút becsü müemlékkel gazdagodik. Ne költsek el az

egész összeget a rendeltetésének meg nem felelő, holmi fővárosi utcafélbontásra, szabályozásra, a szoborral összeépített irdatlan kőművesmunkára.

A vidék olyan szépen kivette a részét a királyné fölött való gyászából, emlékére olyan szép áldozatokat hozott, hogy nem érdemi meg a mellőzését. Ne is említsünk mást, mint azokat a ligeteket, erdőcskéket, amelyeket a királyné emlékére ültettek. Hiszen ezek a parkok szinte várnak egy-egy szobrot. E szobor-igazán csak a királyné szobra lehet.

Fölhívjuk elsősorban növegyesüleinket arra, hogy sürgősen összehívott gyűléseiken, a szobor-bizottsághoz intézett iratban, jelentsek be azt a óhajukat, hogy vármegyénk területén szeretnék az egyik Erzsébet-szobrot látni. Városaink cselekedjenek ugyanígy, keressék meg országgyűlési képviselőiket, befolyásos közeleti nagyságaikat; hassanak oda, hogy ezuttal s ne kizárólag Budapest művészete számára foglalják le az egész összeget. A budapesti szobor csak egy művészt foglalkoztatna. Ha azonban a vidéken is állítanának szobrokat, akkor a művészek egész táborát támogatnánk nálunk elég tövises pályájukon. A hazai művészt kiszámíthatatlan mértékben nyerne, mert hiszen így művészi nemes verseny fejlődne ki s nem lehetetlen, hogy a vidéken néhány olyan szobor teremne, amely talán művészi értékben sikerültebb is lenne, mint a fővárosi, mert hiszen a kisebb szobor intimsége közelebb áll a királyné nemes egyéniségéhez. A szobor nevezetességet kölcsönözne a vidéknek és bizonyára hatással lenne az idegenforgalomra, különösen az olyan idegenek látogatására, akik művészeti tanulmányok végett mindig szívesen indulnak körutra.

A városok versengéséből, a szobrok nagy számából a mindenkor magyar királyné nemes példát láthatna arra, hogy ez a nemzet jó szíve örökké lángoló szeretetbe zárja azokat, akik, igaz ügyében nem hagyták el őt s akik fölémelték mellette jószágos szavukat.

Győrujvás

ünnepe.

Várady L. Árpád megyéspüspök megszepteli az újvárosi róm. kath. elemi iskola zászlaját.

Szombat, jun. 7.

Holnap, vasárnap lobogódiszbe öltözik újváros főutcája, arra az öröme, hogy az egyházmegye főpásztora a vármegye és város hivatalos képviselőinek jelenlétében megszenteli az iskola zászlaját.

Ezt az ünnepet Újváros polgársága képviselőinek: Barilich Lőrinc pápai kamarás, plébánosnak, Lukovits János és Mencs Ignác törvh. biz. tagoknak, továbbá Horváth Antal főtanítóval együtt az egész tanítótörsület vezetése alatt készítette elő.

A zászlóanyák: Bayné Tóth Erzs, Csodányiné Wirthl Hermin, Hordóssy Gizella és Tüskés Katalin újvárosi tanítónők, gyönyörű zászlószalagot készítettek a soproni orsolyiták zárdájában. A nehéz selyem szalag a legremekesebb kezimunka. Egyik oldalán a zászlóanyák nevei vannak fölírva gyönyörű iniciálékkal, míg a másik felén ez a fölírás olvasható: „Szűz Anyánk, légy oltalmunk!”

Az ünnepség a templomban fog kezdődni, amelyet Fügi Rezső templomatyja ismert jóízűsével díszített töl virágokkal és villamos lámpacsoporthozatokkal. A megyés püspök 9 órakor érkezik s a templom előtt levő diadalkapunál Barilich Lőrinc plébános fogadja nagy papi segédlettel. Ezután szentmisét mond a főpásztor és ő tartja a szentbeszédet is. A zászló megszentelése után az iskola udvarára

vonul a templomi közönség az iskolai ünnep e. Itt Millner Antal igazgató üdvözlö a püspököt, majd gyermek énekkara kétszólamú énekekkel szerepel. Kutasy Annuska és Petykó Rezső IV. oszt. tanulók Finta Sándornak erre az alkalomra írt „A mi zászlónk” című párjelenetét adják elő, mely alatt szintén énekekkel szerepel az énekkar. Az ünnepséget a Pápai himnusz fejezi be, mely után folytatják a zászlószegek beverését.

A vármegye részéről Szodfiedt József főispán és Németh Miklós alispán, a város részéről Wennesz Jenő polgármester, Farkas Mátyás főjegyző, Angyal Armand dr. főkapitány, Szauder Ferenc tanácsos és Rapoch Frigyes h. ügyész fognak megjelenni hivatalos kiküldetésben az ünnepen, továbbá jelen lesznek az összes győri intézetek küldöttei is és a város színe-java.

Esküdszék.

Csütörtökön ismét sajtópör és ismét kibékülés foglalkoztatta a győri esküdszéket. Dr. Kállay Endre komáromi ügyvéd, lap-szerkesztő a múlt év szeptember 20-ikán megjelent „Komáromi Hírlap”-ban a munkapárti népgyűlésről írva, egy „ügyvédet” és egy „banklút” „fenegyerek” „bócher” és egyéb címekkel illetett. Dr. Zsombor Miklós ügyvéd magára vette a célzást és becsületsértésért be-pörölte Kállayt, akinek ügyét csütörtökön tárgyalta az esküdtbíróóság dr. Degré Miklós elnöklete alatt. Mivel a vádlott kijelentette, hogy nem Zsomborra értette a célzást és amennyiben magára vette, sajnálatát fejezi ki — Zsombor kérelmére a bíróság a további eljárást beszüntette.

Tegnap Bőszö Katalin cselédlány ügyét tárgyalta, aki ez év február 11-én marólugot öntött hat hetes gyermeke szájába. Mivel a gyerek felépült, az ügyészség a vádlott elleni szándékos emberölés kísérletéért emelt vádat. Az esküdszék Degré Miklós dr. elnöklete alatt a vádlottat, aki azt állította, hogy nagyfokú izgatottsága miatt követte el a tettét és nem volt szándéka a gyermek elpusztítása — 4 havi fogházra büntette, amibe a 2 és fél hónapi vizsgálati fogságot beleszámították. Az ítélet jogerős.

Ma délelőtt Degré Miklós dr. elnöklete alatt Dievald Imre mosoni lakos ügyét tárgyalta az esküdszék. Szándékos emberölés kísérlet miatt állította az ügyészség a bíróság elé Dievaldot, aki feleségét akarta visszatéríteni magához. Ugyanis rossz bánásmódja miatt az asszony elhagyta, visszaköltözött szüleihez. Dievald kényszeríteni akarta a hazatérésre, de

Harmonium és zongora.

Mielőtt harmoniumot vásárolna, ne mulassza el a mi főárjegyzékünket kérni.

Az országban a legnagyobb választék elvámolt elsőrendű amerikai és németországi gyártmányokban kedvezményes fizetési feltételek mellett is.

Képviselek kerestetnek.

KERBER ÉS BERLETH, BUDAPEST.
VII., Hárfa-utca 33. és Wesselényi-utca 53.